

מסורת הש"ס

(א) [לעיל י"ט: ג] (ב) כריכות (ג) א' ענין תוס' לעיל מד' ד"ה בשלה, (ד) יטויגין אב, (ה) לעיל פ"א; (ו) גיג'י הערוך הדוס ימקפן; (ז) ויקרא טו, (ח) [שם], (ט) גדי ו' תוס' הם מהמס' וכו' הניח המו"ט פ"ו מ"ג דמדת כדריסס כפלה,]

תורה אור השלם

- 1. ונתן את הקטרת על האש לפני יי' ובסוף ענין הקטרת את הפפרת אשר על העדות ולא ימות: ויקרא ט' ט' 2. ויאמר יי' אל משה דבר אל אהרן אהרן אהרן ואיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הפפרת אשר על הקדש ולא ימות בי בענין ארצה על הפפרת: ויקרא טו ב 3. ויניח אמות הספים מקול הקודא והיבית יקרא עשן: וישעיהו ו' ד 4. וכפר על הקדש משמאת בני ישראל ומפשיעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אהם בתוך שטאמם: ויקרא טו טו 5. וידבר יי' אל משה אבני מות שני בני אהרן בקרבם לפני יי' וימתו: ויקרא טו א 6. ונתנו בני אהרן הבדן אש על המזבח ועקרה עצים על האש: ויקרא א' ז 7. ויבא שלמה לקבוא אשר בגבעון וירשעם מלפני אהל מועד ויחזקו על ישראל: דברי הימים ב א יג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עד דהוה כי רחוחו הס' ואח"כ מו"ק עד דהיכסי מניה דר' יומן: (ב) תוס' ד"ה מ"ר מ"ו דהו"ש כי חיוס הפפרת: ג"כ עיין בזה בשו"ת צ"ח סי' ר"ג:

תוס' ישינים

שלא תסחיל מפניך. לזכור ולינך הלאה: שמה טבוא. שהקטורת שזכרת לזכר זוערת ממדי חרושך המתפשט והולך להלן נכזה בזממור העולה: כי בענין. אל יבא כי אם בענין של עשן הקטורת: מעלה עשן. שם עשש שגורס לעשן לעלות זקוף כמקל: ומנין עשןם צה וכו'. לקמן פריך ל"ל הא נפקא ליה: הא א"ל נאן וכו'. הא למדנו מכאן שנאמר (ו) ולא ימות ש"ס לא נתן וכו': או שחיסר. דכתיב הקטורת שלימה ולא חסירה: סיפוק ליה. ולא תבז הכה ולא ימות מיחייב מיתה אקטורת חסירה דאשכח דעילל יביאה ריקנית שלא לזכר וכתיב (ז) ואל יבא בכל עת ולא ימות: שגג בניאה. ריקנית אבל ידע עשש מיתה במקטיר קטורת חסירה ואין עושש מיתה על השגג: דעילל עשן הקטורת. בניאה אש: קרא לקרא. הא נפקא ליה מני בענין: עיקר. שורש: והא איפכא תניא. שהשורש יפה מן העלין: לשמי קורה. לשון שמים: ממשמש כפתיס. כן דרך העשן כשאינו יכול לזאת כנגוד קטורת חסירה ואין עושש מיתה על חלל הבית למעלה מכותל לכותל וכאשן עזו מוקם לאהל מועד אהל הכתלים: האי מוקן יעשה לאהל מועד השוכן אהם נפקא. אל מוקם שיהא שכני אהם יעשו כן: חד לעונש וחד לאזהרה. ואל יבא כי בענין אזהרה וכושה ענין ולא ימות זה עונש ואילו לא ימות דאל יבא לאל אסכרון ענין כתיב אהם אצילה ריקנית: תניא ר' אלעזר חז"ל וכושה ולא ימות זה עונש מעלה עשן: יכול יהו שניהם אמורים קודם מיתה עשן שלא נתנו ממו: ועדיין לא נראה כשנאמר מקרא זה לעדין לא נראה ואי לאחר מיתתו כזכר נראה זו ציוס שנאמר ואלו ויצרכו את העם וירא כבוד ה' אל כל העם (ויקרא טו): מאזה להביא מן הדייוט. ואע"פ שהורו כראי נעשו שלא נעלו רשות: לנמה אשר בגבעון לירושלים. היה לו ליכתוב מירושלים או מן הבמה אשר בגבעון לירושלים. בגבעון הינה קדושה ששם מוצח עששה משה והיה הולך ומקריב שס: מקישי יליאמו מגבעון לירושלים לביאמו מירושלים לגבעון. והכי משמע קרא ויבא שלמה לבמה אשר בגבעון דרך הליכתו וכן לירושלים ששוב מגבעון יתמה כביאה לראשונה: וישראל שניט בטוס הקטורת היא כביא שמה בירושלמי שפ"ד ה"ל חסר מכל טמון וטמון אל שלא נתן מזהב מעלה עשן או שחסק (אמת מכל סממניה חייב מיתה, (א"ל) (א"ר] ועוד (ועברן מעשה עשן המוס ימירה. מאי [האין דלמר משוס הכנסה ימירה. אי הדידי על היבאה חייב על היבאה, על שגג בניאה אס מקטירה חייב על הקטרת שפסולה ואי אין מקטירה מאי חיובה איתא.

דברי הימים ב א יג

בדברי הימים ב א יג

מ"ר

בדברי הימים ב א יג

הוציא לו פרק חמישי יומא

ג.ג

עין משפט
נר מצוה

שלא תתחיל מפניך שמה טבוא. לא יעדנה מאי קאמר מסתברא כמאן דלמר מדמניה הכה כותמיה דילמא הא כרייתא (ט) איהו נמי תני לה כמו הניא דלעיל ואי מייתי ראהי מן הטעם המפורש צה שלא טבוא ולהכי קא מסתברא כמאן דלמר בלא כרייתא נמי הו זמני למימר הא טעמא וימלא דמאי טעמא מסתברא כותמיה ושמאל י"ל דאי לאלו כרייתא לא הוה אכרייתא אותה סברא למיחש לשעה קלה כל כן שמה יכוח זאי נמי י"ל הנך כתיב כרייתא דמייתי ופיקרא לא מימני בי רבי חייא ורבי אושעיא ומייתי מהא דמיתניא בי ר' חייא ור' אושעיא: חן דר' אביי ור' אבהו מיהו לי חוקה כתיב צפרשה וי"ל דחוקה לא קאי אלל איוס הכפורים אבל קטורת דכל השנה אלוטריך קרא לעכז ואין זה מעיין המיידן דמיעקרא קאמר דחד קרא ליוס הכפורים וחד קרא לשאר ימות השנה והשתא קאמר דמרייתו צין ציו"כ (ט) צין צזכר ימות השנה: שתרוך הלכה בפני משה רבן. צמ"כ איכא פלוגתא דתנאי טובא מ"ט איענוס איכא מאן דלמר כמניי נעלו ונאות דלמרי מפנין שאמרו מני ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור וכו' וצ"ל ד' מיתות (סנהדרין דף גז). נמי מייתי לה ואיכא מאן דלמר פרועי ראש היו ואיכא מ"ד שמוי יין היו ואיכא מאן דלמר ממוסרי צגדים היו: וכי

שמגיע לשמי קורה כיון שהגיע לשמי קורה ממשמש ויורד בכותלים עד שנתמלא הבית עשן שנאמר והבית ימלא עשן ולא אמר הכי קאמר אין לי אלא מעלה עשן עלה מעלה עשן מניין ת"ל וכסה רב ששת אמר אין לי אלא אהל מועד ב שביבדבר שילה ובית עולמים מניין ת"ל וכסה האי מוכן יעשה לאהל מועד השוכן אתם נפקא אלא הכי קאמר אין לי אלא ביום הכפורים בשאר ימות השנה מניין ת"ל וכסה רב אשי אמר חד למצוה וחד לעכב רבא אמר חד לעונש וחד לאזהרה תניא ר"א אומר ולא ימות עונש כי בענין אראה אזהרה יכול יהיו שניהם אמורין קודם מיתת בני אהרן ת"ל אחרי מות שני בני אהרן יכול יהיו שניהם אמורים אחר מיתת שני בני אהרן ת"ל כי בענין אראה על הכפורת הא כיצד אזהרה קודם מיתה ועונש אחר מיתה מאי תלמודא אמר רבא אמר קרא כי בענין אראה ועדיין לא נראה ואלא מ"ט איענוש כדתינא ר"א אומר לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן מאי דרוש ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח א"ע"פ שהאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיום: יצא ובא לו דרך כניסתו: מנא הני מילי א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן אמר קרא ויבא שלמה לבמה אשר בגבעון וירושלים וכו' מה ענין גבעון אצל ירושלים אלא מקיש יציאתו מגבעון לירושלים לביאתו מירושלים לגבעון פניו כלפי במה כדרך ביאתו אף יציאתו מגבעון לירושלים פניו כלפי במה כדרך ביאתו וכן כהנים בעבודתן ולוים בדוכן בירושלם במעמדן כשהן נפטרין לא היו מחזירין פניהן והולכין אלא מצדדין פניהן והולכין לובן תלמיד הנפטר מרבו לא יחזיר פניו וילך אלא מצדד פניו והולך כי הא דר' אלעזר כד הוה מיפטר מנייה דר' יוחנן ככד הוה בעי ר' יוחנן לסגויי הוה גחין קאי ר' אלעזר אדוכתיה עד דהוה מיכסי ר' יוחנן מיניה וכד הוה בעי ר' אלעזר לסגויי הוה קא אויל לאחוריה עד דמכסי מיניה דרבי יוחנן רבא כד הוה מ"ט

אמר

אמר

א מי פ"א מהלכות
עבודת יו"כ הלכה ז:
ב מי פ"ב מהלכות כלי
המקדש הלכה ג ג סגן
שנין קט:
ג מי פ"ה מהלכות עבודת
יו"כ הלכה טה:
ד [מי פ"ב מהלכות כלי
המקדש הלכה טז:
ה ז ז מי פ"ה מהלכות
עבודת יו"כ הלכה טז:
ז ה מי פ"ב מהלכות
ממדין הלכה א:
ח ז ז מי פ"ו מהל'
ג'ם המורה הלכה ד:
ט ל מ מי פ"ה מהלכות
מ"ם הלכה ו טו"ט ע"ד
ס' רמב סעף טז ונד אלפט
קידושין פ"א דף קכ. כס'
מ"רי"ג וע"ש הירובא צעין
אמר הא"ש עס סימן נג:

מוסף רש"י

שלא יתקן. הקטורת מלא חפסיס היתומא ציו"כ על התמחה דמבטיח ומלא חפסיס וגו' ונתן את הקטורת על האש וגו'. מבחרן. כהיכל היו ומשן אהם זקוקין על האש ומתכן כן ממעקן. ודוחין אל יבא כי אם בענין כי בענין אראה ומכי כרייתא דקרא ואל יבא יבא בכל עת אל הקדש ומשעשע כי בענין עשן הקטרת יבא ואל אראה על הכפת (לעיל טו). או שחיסר אהת מכל סמניה חייב מיתה. כי עיל ציו"כ, דמניא ואל יבא בכל עת אל הקדש וגו' ולא ימות וגו' צוהת יבא אסרן וגו' וכי מעיל קטרת שלא הלכמה ציאה ריקנית הוה ויחייב מיתה (כריתות א). הנפטר מרבו. פורש ומפלג (ע"פ רש"י גיטין טו).

רבינו חננאל

ת"ר ונתן את הקטרת על האש לפני ה'. כלומר, הבא אש לפני ה' ואל יבא וכו' כי בענין עליה הקטורת. כי בענין אראה על הכפורת, מלמד שנתון בקטורת סם שהוא מעלה עשן, להוציא מלבין של צדוקה, שנאמר כי בענין אראה על הכפורת, מלמד שמתקן מבחוץ ומכניס כשעשנו עולה כולה. והרצונה הכי נתן את הקטורת על האש לפני ה' כי בענין אראה על הכפורת, מלמד כי אלא עיקר מעלה עשן, כדלמד, השרוש שהוא חזק שהוא מתמר ועולה במקל עד שמגיע לשמי קורה, וכיון שהיה מגיע לשמי קורה היה ממשמש בבתיים ויורד עד שנתמלא הבית עשן שנאמר וימלא הבית את הענין וגו'. אין לי אלא עיקר מעלה עשן, [בלה] מעלה עשן, שחוקה מנא לן. ת"ל וכסה ענין הקטורת וגו', כלומר כיון שהיא שחוקה נתעברה מן תוספת. ואסקה רב אשי הני תרי קראי חד למצוה וחד לעכב. רבא אמר כי בענין אראה על הכפורת לאזהרה. וכסה ענין הקטרת

אמר